

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ความเจริญก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางวิทยาการและเทคโนโลยี ทำให้มีการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน ก่อให้เกิดการแข่งขันเพื่อความเป็นเลิศในทุกทาง สังคมเปลี่ยนแปลงไป จากยุคเกษตรกรรมสู่ยุคอุตสาหกรรม ยุคสารสนเทศจนถึงยุคปราชญ์แห่งความรู้ ยิ่งทำให้มีการพัฒนาในด้านวัตถุมากขึ้น อิทธิพลของสื่อสารมวลชนส่งผลให้เยาวชนดำเนินชีวิตในความสะกดกลาย หูหრა ฟุ่มเฟือย ยิ่งพัฒนาด้านวัตถุมากเท่าไร สังคมกลับไร้ความสุขมากเท่านั้น ปัญหาที่ตามมา คือ ความยากจน การว่างงาน ความเห็นแก่ตัว ความเครียด ความรุนแรง ปัญหายาเสพติด อาชญากรรม การทำลายสิ่งแวดล้อม การขาดวินัยในตนเอง ขาดความรับผิดชอบและขาดความมุ่งมั่นที่จะสร้างอนาคตด้วยตนเอง (คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา, 2542)

ในสภาพสังคมในปัจจุบัน จากที่เห็นได้จากสื่อทางโทรทัศน์จะเห็นว่าปัญหาเยาวชน และสังคมที่เราพบเห็นในปัจจุบันเป็นผลมาจากการขาดการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่ถูกต้องแก่เยาวชน ปัจจัยส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมตะวันตกที่รับเข้ามาและครอบครองของนักเรียนส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยว ซึ่งผู้ปกครองมีภาระหน้าที่ทางการทำงานเป็นข้อจำกัด ทำให้มีเวลาไม่พอที่จะอบรมลูกหลานให้อยู่ในแนวศีลธรรมจรรยาที่ดีตามแนววิถีชีวิตชาวพุทธ จึงทำให้เด็กขาดคุณธรรม จริยธรรม ขาดระเบียบวินัยในตนเอง ไม่เคารพกฎระเบียบของส่วนรวม ประพฤติปฏิบัติตนออกนอกกลุ่มนอกทาง ขาดแนวการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมในวัยเรียน การเรียนตกต่ำ เด็กไม่สนใจเรียน จิตใจว่าวุ่นสับสน ไม่มีสติยังคิด ใจร้อน ก่อเหตุที่ไม่พึงประสงค์ในโรงเรียน ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสามารถขัดเกลาลักษณะนิสัยและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่เด็ก อีกทั้งช่วยแก้ปัญหาเด็กไม่สมาธิในการเรียน ขาดความรับผิดชอบ ก่อเหตุทะเลาะวิวาท และปัญหาอื่น ๆ อันเกิดจากความตกต่ำทางคุณธรรม จริยธรรม

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดหลักการและจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในมาตรา 6 ได้กล่าวถึงลักษณะผู้เรียนที่พึงประสงค์ข้อที่หนึ่งคือ ให้ผู้เรียนเป็นคนดี หมายถึง คนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพมีจิตใจที่ดีงาม มีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น มีวินัย มีความเอื้อเฟื้อ มีเหตุผล รับผิดชอบ รู้หน้าที่ ซื่อสัตย์ พากเพียร ขยัน ประหยัด มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย เคารพความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่น มีความเสียสละ รักษาสิ่งแวดล้อมสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติ (โกวิท วรพิพัฒน์, 2544) สถานศึกษาต้องกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งได้แก่ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ต้องการปลูกฝังให้เกิดแก่ผู้เรียนเป็นกรณีเฉพาะนอกเหนือหรือเพิ่มเติมจาก ที่กำหนดไว้ในมาตรฐาน การเรียนรู้กลุ่มวิชาต่าง ๆ ตามสภาพปัญหาและความต้องการ สถานศึกษาต้องจัดให้มีการวัดผลและประเมินผลเช่นเดียวกับการวัดผลและประเมินผลด้านความรู้แต่เพียงให้มีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (แนวทาง การจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ, 2544)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “แนวทางประเมินผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม” พบว่า ควรพัฒนาชุดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีเนื้อหา ลำดับขั้นตอน สื่อ อุปกรณ์ ซึ่งครูสามารถนำไปบูรณาการในการจัดการเรียน การสอนในรายวิชาอื่น ชุดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ควรเป็นชุดกิจกรรมสำเร็จรูป ที่มีจุดมุ่งหมายในการทำกิจกรรมอย่างชัดเจนและเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนสามารถเลือกกระทำ กิจกรรมได้ตามความสนใจและผู้สอนสามารถเลือกกิจกรรมไปบูรณาการในการสอนได้ (สำนักงาน คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2544)

จากสภาพปัญหาในปัจจุบัน ผู้เรียนขาดคุณธรรม จริยธรรมในเรื่องของการขาดระเบียบวินัยในตนเอง ซึ่งเห็นได้จากสื่อที่ถูกเผยแพร่ในทางลบเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกในทางที่ไม่เหมาะสม ส่งผลให้เกิดเป็นปัญหาในสังคม และแนวทางที่จะแก้ไขปัญหา คือ การจัดการศึกษาที่เน้นความรู้คู่คุณธรรม ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของปัญหา การขาดระเบียบวินัยในตนเองของผู้เรียน จึงคิดพัฒนานวัตกรรมการศึกษา เพื่อเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมพฤติกรรมในด้านความมีวินัยในตนเอง

ชุดกิจกรรมเป็นนวัตกรรมการศึกษาที่นำมาประยุกต์เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของการศึกษาไทยในอนาคต ว่าเป็นการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละบุคคล การเรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นการให้ความสำคัญกับการเรียนมากกว่าการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนมีบทบาทในการทำกิจกรรมมากขึ้น ให้อัปเดตความคิดตัดสินใจแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน และช่วยสร้างความสนใจของนักเรียนไม่ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน (ปาริชาติ โชคพิทักษ์, 2540)

ชุดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมจะเป็นนวัตกรรมการศึกษาอย่างหนึ่งที่ครูผู้สอนสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสอนหรือให้ผู้เรียนค้นคว้าได้ด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ (มาตรา 27) อันก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้คุณธรรม

จากผลการศึกษาค้นคว้าดังกล่าว คณะผู้วิจัยเห็นความสำคัญของชุดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี และมีน้ำใจ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติ ตลอดจนคุณค่าของชุดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ผู้วิจัยได้พิจารณาเห็นสมควรว่า การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้บูรณาการในการจัดการเรียนการสอนและช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามศักยภาพของตนอย่างต่อเนื่องและมีพฤติกรรมความมีวินัย มีทักษะในการดำรงชีวิตเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม ต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อทดลองใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทราบพฤติกรรมที่เป็นปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สามารถใช้เป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
2. ได้ชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และสามารถนำไปใช้บูรณาการกับรายวิชาอื่นและแหล่งการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน
3. เป็นแนวทางในการพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในช่วงชั้นอื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยกำหนดขอบเขตในแต่ละตอนออกเป็น 3 ด้าน คือ ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ขอบเขตด้านเนื้อหา และขอบเขตด้านตัวแปร ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1. ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมของชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศรีวิสุทธิธรรม อำเภอมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษาในการสื่อความหมาย และจำนวน 9 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขั้นตอนในการพัฒนานี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใน 8 ด้าน คือ

1. ความซื่อสัตย์
2. ความรับผิดชอบ
3. ความตั้งใจ

4. ความอดทน
5. ความเชื่อมั่นในตนเอง
6. ลักษณะความเป็นผู้นำ
7. ความตรงต่อเวลา
8. ความมีระเบียบ

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่

1. ความเหมาะสมของชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ 75 / 75

ขั้นตอนที่ 2. การทดลองใช้ชุดกิจกรรมชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 756 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดวังจี้งาม อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 14 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขั้นตอนนี้ ทำการเปรียบเทียบพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 คือ นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดวังจันทน์ อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 14 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การประเมินชุดกิจกรรม ได้กำหนดกรอบความคิดในการประเมินไว้ 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา สื่อ/อุปกรณ์ ด้านลำดับขั้นตอน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดกิจกรรม หมายถึง สื่อการเรียนหลายประเภทที่นำมาสัมพันธ์ไว้ด้วยกัน อย่างมีระบบ โดยจัดให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและประสบการณ์ของนักเรียน เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมพื้นฐาน ตามโครงสร้างหลักสูตรตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ประกอบด้วย คู่มือครู เนื้อหาสาระและสื่ออุปกรณ์ ใบบาง แบบประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน
2. คุณธรรมจริยธรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงามทั้งกาย วาจา และจิตใจ โดยถือปฏิบัติเป็นประจำและเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งการปฏิบัติต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและสังคม
3. ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์หรือพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวัง ซึ่งจะต้องเป็นไปตามกฎระเบียบของสังคม แม้จะมีสิ่งเร้าจากภายนอก เช่น บุคคลอื่น หรือสิ่งเร้าภายในตนเองเป็นอุปสรรค ก็ยังคงไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่มุ่งหวังไว้ ซึ่งลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง ประกอบด้วย

3.1 ความซื่อสัตย์ หมายถึง พฤติกรรมปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม และตรงต่อความเป็นจริง ประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาทั้งทางกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น ตามสภาพที่เกิดขึ้นทั้งต่อหน้าและลับหลัง เช่น ไม่หลอกลวง ไม่ทุจริต ไม่หาผลประโยชน์ในทางมิชอบ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และละอายเกรงกลัวต่อบาป

3.2 ความรับผิดชอบ หมายถึง ความสนใจมุ่งมั่นที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายและติดตามผลที่ได้กระทำลงไป เอาใจใส่ มีความเพียรพยายาม ไม่ละทิ้งหรือหลีกเลี่ยงงาน พยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด ติดตามผลงานเพื่อการปรับปรุงแก้ไข และยอมรับในผลงานที่ปฏิบัติงานทั้งในด้านที่ดีและไม่ดี

3.3 ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงความกล้าในการคิด การพูด การกระทำ กล้าแสดงความคิดเห็นในการทำงานต่างๆ ด้วยความมั่นใจ ไม่ลังเลหรือหวั่นวิตกในความสามารถของตน

3.4 การตรงต่อเวลา หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย หรือทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งให้เสร็จตามเวลาที่กำหนดไว้ ตลอดจนรู้ว่าจะประพฤติปฏิบัติอย่างไรให้เหมาะสมกับเวลาและโอกาส

3.5 ความเป็นผู้นำ หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่แสดงถึงความเสียสละ มีน้ำใจรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น มีเหตุผล ไม่ลำเอียง ปราศจากอคติใดๆ ให้อภัยในความผิดพลาดของผู้อื่น มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ไม่เห็นแก่ตัวและปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กำหนดไว้

3.6 ความตั้งใจ หมายถึง ความสนใจมุ่งมั่นที่จะประกอบกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ เช่น การพยายามทำการบ้านที่ครูสั่งอย่างสม่ำเสมอ การวางแผนล่วงหน้าก่อนลงมือทำ และพยายามทำให้เป็นไปตามแผน

3.7 การมีระเบียบ วินัย หมายถึง การประพฤติตามกฎ เกณฑ์ที่สังคมกำหนดไว้ ทั้งต่อหน้าและลับหลังโดยไม่กระทำการใดๆ ที่ขัดกับระเบียบหรือกฎเกณฑ์ของสังคมที่เป็นการไม่เหมาะสม

3.8 ความอดทน หมายถึง ความสามารถของร่างกาย ความคิดและจิตใจที่จะทนต่อการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ให้สำเร็จโดยไม่คำนึงถึงอุปสรรคใดๆ มีจิตใจเข้มแข็ง สามารถบังคับตนเองเมื่อเกิดความเหนื่อยอ่อนและเกียจคร้านเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมาย

4. ชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หมายถึง ชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ กำหนดเนื้อหาและลำดับขั้นตอนของกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วย 8 ชุด ดังนี้

- ชุดกิจกรรมที่ 1 ความซื่อสัตย์
- ชุดกิจกรรมที่ 2 ความเชื่อมั่นในตนเอง
- ชุดกิจกรรมที่ 3 ลักษณะความเป็นผู้นำ
- ชุดกิจกรรมที่ 4 ความตั้งใจ
- ชุดกิจกรรมที่ 5 ความรับผิดชอบ
- ชุดกิจกรรมที่ 6 ความตรงต่อเวลา
- ชุดกิจกรรมที่ 7 ความตรงต่อเวลา
- ชุดกิจกรรมที่ 8 ความอดทน

5. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมพื้นฐาน หมายถึง เกณฑ์มาตรฐานที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมพื้นฐานโดยกำหนดเกณฑ์ไว้ 75 / 75

75 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของค่าเฉลี่ยของผู้เรียนที่ได้จากแบบวัดคุณลักษณะด้านจิตพิสัยก่อนใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

75 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของค่าเฉลี่ยของผู้เรียนที่ได้จากแบบวัดคุณลักษณะด้านจิตพิสัยหลังใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

6. ความพึงพอใจ หมายถึง ผลที่เกิดจากความรู้สึก ทศนคติ ที่มีต่องานที่เขาปฏิบัติว่ามีมากน้อยเพียงใด

7. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5